

Raad voor Accreditatie (RvA)

Specifiek Accreditatie- Protocol (SAP) voor AP04 en AS SIKB 3000

Document code: | RvA-SAP-L002-NL
| Versie 3.0, 25-10-2023

Een Specifiek Accreditatieprotocol (SAP) omschrijft het beoordelingsproces voor een specifieke accreditatie. De algemene RvA-Reglementen, Beleidsdocumenten en Toelichtingen zijn van toepassing op dit SAP. De actuele versie van dit SAP en andere genoemde RvA documenten zijn te vinden op de website van de RvA. (www.rva.nl).

Inhoud

Inleiding	3
1 Relevante documenten	3
1.1 Norm die voor accreditatie gebruikt wordt	3
1.2 Aanvullende documenten.....	3
1.3 Documenten m.b.t. de uit te voeren conformiteitbeoordelingen	3
1.4 Specifieke wet- en regelgeving	3
2 Scope van accreditatie	3
3 Accreditatiebeoordelingen	4
3.1 Te verstrekken documenten.....	4
3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen	5
4 Organisaties welke geïnformeerd moeten worden	5
5 Wijzigingen t.o.v. voorgaande versie:	6
Bijlage 1: Voorbeeldscope AP04 en AS SIKB 3000	7

Inleiding

Dit SAP dient in samenhang met SAP-L000 te worden gelezen. In dit SAP worden enkel de ten opzichte van SAP-L000 aanvullende of afwijkende aspecten opgenomen.

1 Relevante documenten

1.1 Norm die voor accreditatie gebruikt wordt

EN-ISO/IEC 17025; General requirements for the competence of testing and calibration laboratories
De actuele versie van deze norm is verkrijgbaar bij het NEN (www.nen.nl).

1.2 Aanvullende documenten

De RvA heeft de volgende relevante documenten gepubliceerd:

- SAP-L005 Specifiek AccreditatieProtocol (SAP) voor Asbest: laboratoriumtesten

De actuele versie van dit document kan worden gedownload van de website van de RvA (www.rva.nl).

1.3 Documenten m.b.t. de uit te voeren conformiteitbeoordelingen

Naast de accreditatienorm wordt bij de accreditatie gebruik gemaakt van:

- AP04; Accreditatieprogramma voor keuring van partijen grond, bouwstoffen en korrelvormige afvalstoffen (AP04-A, AP04-V, AP04-SG, AP04-SB, AP04-U en AP04-E).
- AS SIKB 3000; Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodemp- en grondwateronderzoek (met bijbehorende protocollen 3001, 3010-3090, 3110-3190 en 3210-3290)

Dit SAP geeft een toelichting op het gebruik van het AP04 en AS SIKB 3000. De actuele versie van deze documenten (en onderliggende documenten) is te downloaden van de SIKB-site (www.sikb.nl).

In verschillende AP04- en AS 3000-documenten wordt verwezen naar NEN- en ISO-normen. Die normen zijn verkrijgbaar bij het NEN (www.nen.nl).

1.4 Specifieke wet- en regelgeving

- Besluit Bodemkwaliteit en Regeling bodemkwaliteit

2 Scope van accreditatie

De algemene regels voor het definiëren van scopes zijn door de RvA vastgelegd in beleidsregel RvA-BR003 en in SAP L000. SAP-L000 geeft ook een toelichting en voorbeelden van scopes. Specifiek voor milieuanalyses in het kader van AP04 en AS SIKB 3000 worden de verrichtingen per pakket (zoals genoemd in AP04 en AS SIKB 3000) weergegeven.

- Boven elk afzonderlijk pakket wordt een tabeltussenkop geplaatst waarin wordt aangegeven op welk pakket de daar onder staande verrichtingen betrekking hebben (bij de grond- en bouwstoffenanalyses wordt als eerste verrichting de betreffende monstervoorbehandeling genoemd).
- In de tabeltussenkop wordt expliciet de versiedatum van het AP04- of AS3000-document aangegeven en wordt expliciet aangegeven of er sprake is van een volledig of niet-volledig pakket. Als er sprake is van een volledig pakket waarbij er één verrichting structureel uitbesteed wordt (zie AP04-A en AS SIKB 3000), wordt in de tabeltussenkop vermeld: 'volledig pakket (waarbij de xxxx-bepaling structureel wordt uitbesteed)'; de uitbesteede verrichting wordt verder niet in de scope vermeld.

- Bij de grond- en bouwstoffenanalyses wordt na de tabeltussenkop als eerste verrichting de monstervoorbehandeling als volgt genoemd: 'monstervoorbehandeling t.b.v. xxxx'. In de laatste kolom wordt de conformiteit met AP04-V of AS SIKB 3000 genoemd.
- De matrix: dit is letterlijk de matrix die in het betreffende prestatieblad genoemd is. Uitbreiding van die matrix is niet toegestaan. Beperking van die matrix wel, maar dan komt in de tabeltussenkop te staan 'niet-volledig pakket'.
- De verrichting/onderzoeksmethode wordt weergegeven conform SAP-L000. Hierbij mogen er geen andere componenten genoemd worden dan in het betreffende prestatieblad genoemd staan. Gebruikte technieken mogen niet afwijken van technieken bedoeld in het prestatieblad.
- Het is mogelijk in de kolom 'verrichting/onderzoeksmethode' de verrichting (op een beperkte wijze) als 'flexibel' (zie SAP-L000) weer te geven. De flexibiliteit geldt alleen voor de analysetechniek en/of de referentienorm die in het AP04/AS SIKB 3000 vermeld staan/staat; de instelling moet echter al wel geaccrediteerd zijn voor de betreffende techniek. Het is niet mogelijk om flexibiliteit aan te brengen in de matrix en/of afzonderlijke componenten. Uitgangspunten voor het op deze manier toepassen van deze flexibele scope zijn beschreven in SAP-L000 (aantoonbare competentie met betrekking tot de betreffende technieken en/of referentienormen, bijhouden overzicht, tijdig beschikbaar stellen van dat overzicht, etc.).
- Bij de kolom 'intern referentienummer' worden RvA-T001 en SAP-L000 toegepast. Hier wordt (na het interne referentienummer) eerst aangegeven conform welk prestatieblad er gewerkt wordt, en vervolgens kan eventueel conformiteit en/of gelijkwaardigheid met de in het prestatieblad genoemde referentienorm genoemd worden. In deze kolom kan de term 'eigen methode' niet vermeld worden. Wel is het mogelijk, indien dat niet strijdig is met het AP04 en/of AS SIKB 3000, deelprocessen uit afzonderlijke referentienormen te vermelden omdat het AP04 en/of AS SIKB 3000 ook als koepelnorm gezien kunnen/kan worden (zie RvA-T001).

Een voorbeeld van een scope voor AP04- en AS SIKB 3000-analyses is opgenomen als bijlage 1.

3 Accreditatiebeoordelingen

De werkwijze bij de beoordeling is voor de AP04- en AS SIKB 3000-analyses vergelijkbaar met de werkwijze beschreven in SAP-L000 en SAP-L006 §3.2. De omvang en de inhoud van de beoordelingen zijn altijd afhankelijk van de specifieke situatie bij de instelling, de reeds geaccrediteerde scope en de bevindingen van de RvA bij voorgaande beoordelingen. In het AP04 en AS SIKB 3000 wordt invulling gegeven aan de wijze van uitvoeren van de analyse, het uitvoeren en de resultaten van validatie, het uitvoeren en de resultaten van kwaliteitscontroles, de wijze van rapporteren, etc.. De daar genoemde eisen zijn, voor zover niet strijdig met EN ISO/IEC 17025, bindend. Er mag niet van afgeweken worden.

3.1 Te verstrekken documenten

Ten behoeve van de RvA beoordelingen dienen de beoordelaars voorzien te worden van relevante documenten zoals gespecificeerd in de aanvraagtool (voor initiële beoordelingen en uitbreidingsonderzoeken) en vermeld in de bijlage van RvA-BR005 (voor overige beoordelingen).

3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen

In aanvulling op de algemene regels voor de aard en omvang van de RvA beoordelingen zoals vastgelegd in RvA-BR002 en RvA-BR005 gelden voor deze specifieke accreditatie de regels uit onderstaande tabel.

De aard en omvang van de beoordelingen hangen af van de aangevraagde scope van accreditatie, een mogelijk reeds bestaande accreditatie en het functioneren van de instelling in het verleden (waar van toepassing) en risico's.

Methode van beoordelen	Initiële beoordeling	Reguliere beoordelingen in de accreditatiecyclus ⁽¹⁾⁽²⁾	Scope uitbreiding ⁽³⁾
Vooronderzoek	√		√ ⁽³⁾
Documenten-beoordeling	√		√ ⁽³⁾ In het geval van uitbreiding van een bestaande scope van accreditatie wordt elke afzonderlijke (nieuwe) verrichting expliciet beoordeeld.
Kantoor-beoordeling	Bij de initiële beoordeling wordt elke afzonderlijke verrichting expliciet beoordeeld.	Bij controle- en herbeoordelingen wordt in principe elke techniek, vallend onder de AP04- en AS SIKB 3000-verrichtingen, te beoordelen. Van elke afzonderlijk beoordeelde verrichting worden minimaal de resultaten van de kwaliteitscontroles (eerste-, tweede- en derdelijns controles) beoordeeld; expliciete aandacht is er voor interne audits en het performance-onderzoek.	√ ⁽³⁾

⁽¹⁾ Een accreditatiecyclus beslaat een periode van vier jaar, die start nadat een besluit over een initiële of herbeoordeling is genomen; de cyclus omvat daarmee de controlebeoordelingen en de herbeoordeling in deze periode.

⁽²⁾ Indien met een schemabeheerder of publieke toezichthouder afspraken zijn gemaakt over de frequentie en/of omvang van de beoordeling, kan een verlicht regime alleen worden toegekend als daar met die partij afstemming over is geweest.

⁽³⁾ Op basis van de aanvraag zal de RvA bepalen hoe de beoordeling van de uitbreiding uitgevoerd gaat worden.

4 Organisaties welke geïnformeerd moeten worden

Aangezien bij de AP04 en AS3000 sprake is van een erkenning door de Minister, die (mede) is gebaseerd op de

accreditatie, informeert de RvA bij (deel)schorsingen en (deel)intrekking het betrokken ministerie en de betrokken uitvoeringsorganisatie (Bodem+) in verband met het Besluit Bodemkwaliteit en de Regeling bodemkwaliteit door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De RvA informeert daarnaast bij (deel)schorsing en (deel)intrekking de schemabeheerder SIKB.

Een erkenning door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om bevoegd te zijn de werkzaamheden te verrichten, kan aangevraagd worden via Rijkswaterstaat Bodem+. Accreditatie in het kader van AP04 en/of AS SIKB 3000 betekent niet dat de overheid automatisch tot erkenning zal overgaan.

5 Wijzigingen t.o.v. voorgaande versie:

Ten opzichte van versie 2 van 16-3-2018 zijn de volgende significante wijzigingen doorgevoerd:

- Format is gewijzigd
- Update van de verwijzingen naar gepubliceerde documenten van de RvA en EA
- Toevoeging specifieke wet- en regelgeving in paragraaf 1.4
- Oude paragraaf 3.1 en 3.2 ondergebracht in de nieuwe paragraaf 3.2
- Vorig hoofdstuk 5 'Overige informatie' in zijn geheel verwijderd
- Toevoeging aan hoofdstuk 4 welke instanties door de RvA op de hoogte worden gehouden in verband met erkenning door de overheid
- Bijlage 1: geharmoniseerd met RvA- SAP-L000 en RvA-T001

Bijlage 1: Voorbeeldscope AP04 en AS SIKB 3000

Nr.	Materiaal of product	Verrichting / Onderzoeksmethode	Intern referentienummer	Locatie
AP04-verrichtingen (versie 23-04-2020) (NAW-132), pakket SG1 (samenstelling grond) (versie 23-04-2020) (NAW132-3); volledig pakket				
--	Grond	Monstervoorbehandeling t.b.v. AP04-SG1	WI001 AP04-V	A
1		Het bepalen van de pH-CaCl ₂ ;potentiometrie	WI002 AP04-SG-I	A
2	Veldvochtige grond en luchtdroge grond	Het bepalen van het gehalte aan droge stof; gravimetrie	WI003 AP04-SG-II en NEN-EN 15934	A
3	Grond	Het bepalen van het lutumgehalte; pipetmethode	WI004 AP04-SG-III en NEN 5753	A
4		Het bepalen van het gehalte aan organische stof; gloeiverliesmethode	WI005 AP04-SG-IV en NEN 5754	A
5		Het bepalen van het gehalte aan metalen; ICP-MS antimoon, arseen, barium, cadmium, chroom, kobalt, koper, lood, molybdeen, nikkel, tin, vanadium en zink	WI006 AP04-SG-V en NEN-EN-ISO 17294-2 (ontsluiting NEN 6961)	A
6		Het bepalen van het gehalte aan niet-vluchtig kwik; AFS	WI007 AP04-SG-VI en NEN-ISO 16772	A
7		Het bepalen van het gehalte aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK); HPLC-UV/flu naftaleen, fenantreen, antraceen, fluoranteen, benzo(a)antraceen, chryseen, benzo(k)fluoranteen, benzo(a)pyreen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen en de som van deze 10 PAK	WI007 AP04-SG-IX en NEN 6977 (extractie NEN 6971 en zuivering NEN 6976)	A

Nr.	Materiaal of product	Verrichting / Onderzoeksmethode	Intern referentienummer	Locatie
8	Grond	Het bepalen van het gehalte aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK); GC-MS naftaleen, fenantreen, antraceen, fluoranteen, benzo(a)antraceen, chryseen, benzo(k)fluoranteen, benzo(a)pyreen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen en de som van deze 10 PAK	WI008 AP04-SG-IX en NEN-ISO 18287	A
9		Het bepalen van het gehalte aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK); <i>in het kader van flexibele scope meerdere technieken mogelijk</i> naftaleen, fenantreen, antraceen, fluoranteen, benzo(a)antraceen, chryseen, benzo(k)fluoranteen, benzo(a)pyreen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen en de som van deze 10 PAK	WI008 AP04-SG-IX <i>in het kader van flexibele scope meerdere referentienormen mogelijk</i>	A
10		Het bepalen van het gehalte aan polychloorbifenylen (PCB); gaschromatografie en elektronen- invangdetectie PCB 28, PCB 52, PCB 101, PCB 118, PCB 138, PCB 153, PCB 180 en de som van deze zeven PCB	WI009 AP04-SG-X	A
11		Het bepalen van het gehalte aan minerale olie; GC-FID	WI010 AP04-SG-XI en NEN-EN 16703	A

AP04-verrichtingen (versie 23-04-2020) (NAW-132), **pakket SG4 (samenstelling grond)** (versie 23-04-2020) (NAW-132-3)

volledig pakket (waarbij de chloridebepaling structureel wordt uitbesteed)

--	Grond	Monstervoorbehandeling t.b.v. AP04-SG4	WI001 AP04-V	A
12		Het bepalen van het gehalte aan cyaniden (totaal-vrij en totaal-complex); spectrometrie doorstroomanalyse	W0011 AP04-SG-VII en NEN-ISO 17380	A

AP04-verrichtingen (versie 23-04-2020) (NAW-132), **pakket SG5 (samenstelling grond)** (versie 23-04-20120) (NAW-132-3)

niet-volledig pakket

--	Grond	Monstervoorbehandeling t.b.v. AP04-SG5	WI001 AP04-V	A
13		Het bepalen van het gehalte aan organostikstof- en organofosforbestrijdings-middelen; GC MS atrazine, propazine, simazine, terbutryn, azinfos-methyl, bromofos-ethyl, bromofos-methyl,	WI012 AP04-SG-XVI	A

Nr.	Materiaal of product	Verrichting / Onderzoeksmethode	Intern referentienummer	Locatie
		chloorpyrifos-ethyl, dichloorvos, disulfoton, fenthion, malathion, parathion-ethyl, parathion-methyl en de som van deze organostikstof- en organofosforbestrijdingsmiddelen		

AP04-verrichtingen (versie 23-04-2020) (NAW-132), **pakket SG6 (samenstelling grond)** (versie 23-04-2020) (NAW-132-3)

niet-volledig pakket

--	Grond	Monstervoorbehandeling t.b.v. AP04-SG6	WI001 AP04-V	A
14		Het bepalen van het gehalte aan asbest; stereo- en polarisatiemicroscopie chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	WI013 AP04-SG-XVIII en NEN 5898	A

AS SIKB 3000 (versie 23-04-2020) (NAW-133); **protocol 3110** (versie 23-04-2020) (NAW-133-3)
(Laboratoriumanalyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek; grondwater standaardpakket); volledig pakket

15	Grondwater	Het bepalen van de pH; potentiometrie	WI101 prestatieblad 3110-1 en NEN-EN 10523	A
16		Het bepalen van het elektrisch geleidingsvermogen; conductometrie	WI102 prestatieblad 3110-2 en NEN-ISO 7888	A
17		Het bepalen van het gehalte aan metalen; ICP-MS barium, cadmium, kobalt, koper, kwik (niet-vluchtig), lood, molybdeen, nikkel en zink	WI103 prestatieblad 3110-3 en NEN-EN-ISO 17294-2	A
18		Het bepalen van het gehalte aan polycyclische aromatische koolwaterstoffen (PAK); HPLC-UV/flu naftaleen, fenantreen, antraceen, fluoranteen, benzo(a)antraceen, chryseen, benzo(k)fluoranteen, benzo(a)pyreen, benzo(ghi)peryleen, indeno(1,2,3-cd)pyreen en de som van deze 10 PAK	WI104 prestatieblad 3110-4 en NEN-EN-ISO 17993	A
19		Het bepalen van het gehalte aan minerale olie; GC-FID	WI105 prestatieblad 3110-5	A